

Kysttorskmerkinger 1964

Av Arvid Høyen

FISKERIDIREKTORATETS HAVFORSKNINGSINSTITUTT

Innledning

Merkinger av kysttorsk i Smøla—Frøya-området og på Helgeland (Høyen 1964) samt i Lofoten-området (Høyen 1964) har vist at den vandrer til dels langt bort fra utslipningsområdene. Snurrevadfanger kysttorsk merket i Lofoten under Lofotfisket, vandret i stor utstrekning ut av Lofoten og nordover til Senja i merkeåret. Rusefanger torsk merket på Helgeland, har i lite omfang vandret ut av merkeområdene, mens merket rusefanger torsk i Smøla—Frøya-området har vandret i større omfang sørover mot Stad og i mindre omfang like til Karmøy. Vandringer i nordlig retning fra utslipningslokalitetene i Smøla—Frøya-området har derimot foregått i meget lite omfang.

Vårt kjennskap til torsken i kystområdene Stad—Stavanger har vært mangelfull. Det en stort sett har visst er at torsken innfinner seg der og der til de og de tider av året, mens oppholdsstedene i resten av året er ukjente. I 1964 lot det seg gjøre å foreta en del merkeforsøk i disse områdene, og resultatene av disse skal i korthet omtales.

Materialet

Den 14. februar 1964 ble det fra en brønnbåt

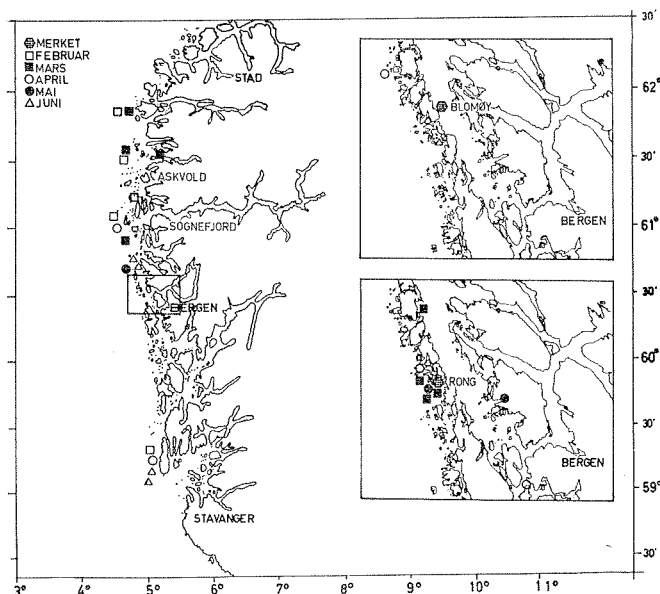

Fig. 1. Gjenfangster av garnfanget torsk merket den 14. februar 1964 ved Rong og ved Blomøy. I kartet lengst til venstre er avmerket alle gjenfangster fra disse forsøkene tatt utenfor det omrammede område.

merket 131 garnfanget torsk i Øygarden utenfor Bergen (fig. 1) nærmere bestemt ved Rong og ved Blomøy. På et tokt med F/F «Peder Rønnestad» ble det den 25. februar merket 117 garnfanget torsk i Solund (fig. 2), og i tiden 26. februar—28. februar ble det utfor Ålesund (fig. 3) merket 231 snurrevadfanger torsk og 39 juksafanger torsk. I alle forsøk ble det brukt hydrostatiske merker, festet med nylon gut i nakken foran første ryggfinne.

Resultater

Torsk som ble merket i Øygarden utfor Bergen, ble gjenfanget innen merkeområdene i mars—april, men allerede i løpet av februar ble det gjenfanget merket torsk på Bremangerfjorden (fig. 1) og ut for Karmøy, hvor det også ble tatt gjenfangster utover sommeren.

De fleste gjenfangster av fisk merket i Solund ble tatt i mars i nærheten av utslipningslokalitetene. Spredte gjenfangster ble også tatt i dette området utover våren og sommeren (fig. 2).

Torsk merket ut for Ålesund ble i mars gjenfanget sør, nord, vest og øst for merkeområdet (fig. 3). Den sørligste gjenfangsten ble tatt ved Florøy, og de nordligste ble tatt ut for Kristiansund. Svært

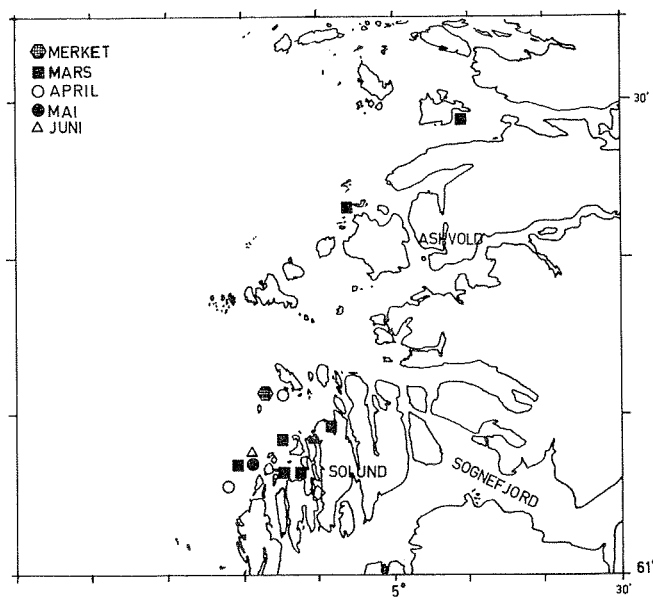

Fig. 2. Gjenfangster av garnfanget torsk merket i Solund 25. februar 1964.

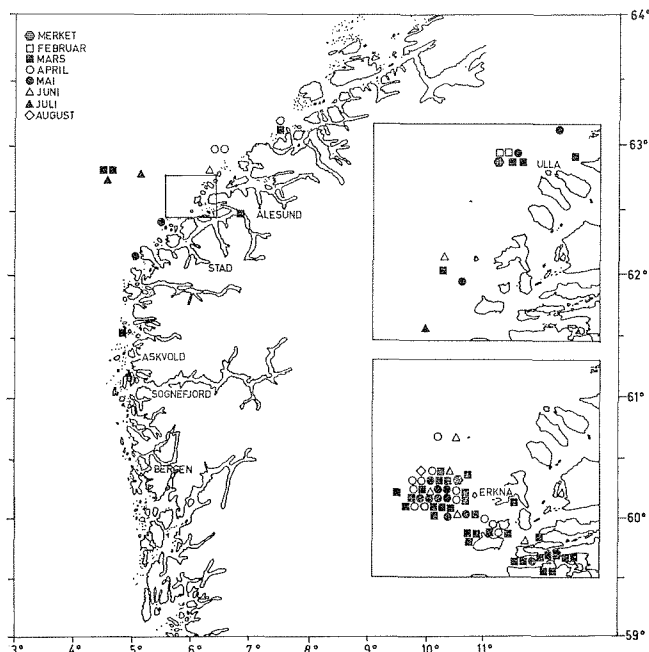

Fig. 3. Gjenfangster av snurrevad- og juksafanget torsk merket ved Ulla den 26. februar 1964 og ved Erkna den 27. og 28. februar 1964. Kartet lengst til venstre omfatter alle gjenfangster av disse forsøkene tatt utenfor det omrammede område.

mange gjenfangster fra merkeforsøket ved Erkna ble tatt i nærheten av utslipningsområdet, men en del ble også gjenfanget på vei til/fra og inne i Borgundfjorden. Fra forsøket ved Ulla er det derimot ikke gjenfanget torsk inne i Borgundfjorden (fig. 3).

Til og med 31. oktober 1964 var det kommet inn

et anselig antall merker fra disse forsøkene, og alle er blitt sendt inn av norske fiskere. Gjenfangstprosenten for forsøkene på Møre er pr. 31. oktober 1964 ca. 35–40 %, mens den for forsøkene utfør Bergen og i Solund ligger på henholdsvis 20 og 12 % (tabell 1). Årsakene til den store forskjell i gjenfangstprosentene kan ligge i at den garnfangede fisken, merket utfør Bergen og i Solund, var mindre levedyktig enn den snurrevad- og juksafangede fisken på Møre. Mens torsken på Møre ble merket straks etter den var fanget, ble den i de andre forsøkene først merket etter at den hadde stått på garn opptil en natt. Deretter hadde den gått kortere og lengre tid i samlemerer før merkingen ble foretatt. Oppholdet på garn og i samlemerer hadde medført at fisken var oppskrapet i skinnet, og den hadde til dels store øyeskader. En kan ikke se bort fra at en del av forskjellen i gjenfangstprosentene også kan skyldes en høyere fangsttinningsgrad på Møre enn i de andre områdene.

Summary

Cod tagged in February 1964 outside Bergen, and at Møre was during February–March in the tagging year recaptured north and south of the tagging localities (Fig. 1 and 3). The returns from the tagging experiments in Solund (Fig. 2) were mainly recaptured in the tagging area. All the recaptures from these experiments were taken in Norwegian waters by Norwegian fishermen.

Innkommne gjenfangster pr. 31/10–1964 av torsk merket i februar 1964

Utslipningslokalitet	Fangstredskap	Dato	Antall merket	Gjenfangstmåned							Total
				Febr.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	
Øygarden utfør											
Bergen.....	Garn	14/2	131	4	9	5	3	5	—	—	26
Sulen.....	«	25/2	117	7	3	1	2	—	—	1	14
Ulla.....	Snurrevad	26/2	51	2	6	3	3	2	3	—	19
Erkna.....	«	27/2–28/2	180	1	27	12	16	5	—	2	63
Erkna.....	Juksa	27/2–28/2	39	—	13	1	2	1	—	—	17

Litteratur

- Hylen, A. 1964. Merking av rusefanget torsk i områdene Smøla—Helgeland. *Fiskets Gang* (5): 87–93.
 — 1964. Coastal Cod and Skrei in the Lofoten Area. *Fiskeridirektoratets Skrifter Havundersøk.* 13 (7): 27–42.